

Muz 65

5

LEGVÉDELMI ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 1301

oltalmi szempontból engedélyezte.
(90*/O. L. P./c.—1936.)

II
90
D
278

1973

LÉGOLTALMI KÉZIKÖNYV

6. füzet.

A jelzőszolgálat és riasztás.

- I. A légvédelmi jelzőszolgálat.
- II. A légvédelmi riasztószolgálat.
- III. A légvédelmi riasztás végrehajtása.

1532

A „LÉGOLTALMI UTASÍTÁS“
figyelembevételével szerkesztette:

Pap J. Ottó.

A M. KIR. KÖZPONTI
STATISZTIKAI HIVATAL
KÖNYVTÁRA

SZALAY ÉS TÁRSA

*lég- és gázvé-
delmi műszaki
szaküzlet*

Az összes lég- és gázvédelmi
szakfelszerelések, riasztó eszkö-
zök és berendezések, elsötétítő
anyagok, tűzoltó felszerelések,
lángmentesítő anyagok, óvó-
helyek berendezései, nyílás-záró
szerkezetek, egyéni felszerelések,
egészségügyi cikkek. stb. stb.

**Budapest, V.,
Alkotmány-utca 12**

**Telefon:
111-715**

Muz 65
90 D 298
1

1941 évi napló 824 KÖNYVTÁRI szám

A központi Statisztikai Hivatal
könyvtárának állományából leirt
s a könyv-
tárnak átengedett sajtótermék.

vétel - csere - ajándék - köteles pl.

Budai Bernwaller ny. tól.

Egy bombatámadás sem okozhat
oly nagy kárt, mint a vakrémület.

Feltéve, hogy egy állam és polgársága végrehajtotta mind-
azokat a rendszabályokat, melyek szervezési, telepítési, épí-
tészeti, így nem utolsó sorban az elhárító eszközök szempont-
jából a támadási eszközök hatását a legalacsonyabb fokig
korlátozzák, mégis csak akkor válhat mindez hatásossá, ha
idejében értesülünk a légitámadás bekövetkeztéről, azaz, ha
felkészülhetünk a támadás kivédésére.

Képzelnék, ha meglepetésszerűen, — minden előző figyel-
meztetés nélkül — valamelyik város, község, vagy egyéb te-
lepülés fölött megjelenének a békeidőben olyan sokat emle-
getet repülőgépek tömegei? — Ezek pusztá megjelenése is
leírhatatlan vakrémületet okozna, nem is beszélve a lezuhanó
bombák pusztításáról.

Állandóan készenlétben lenni képtelenség, mert az meg-
bénítaná az egész életet, de egyébként is lehetetlenség: a lég-
védelmi vadászrepülők nem lehetnek állandóan a levegőben,
a légvédelmi fegyverek kezelői sem virraszthatnak éjjel-nap-
pal, de a lakosság sem élhet állandóan az óvóhelyeken, stb.,
stb.

Igy tehát módot és lehetőséget kell találni arra, hogy a
várható támadás lehetőségéről már olyan időben értesüljünk,
hogy az elhárítás és oltalom vértézve várja a támadót. Ez hi-
vatott végezni a légvédelmi jelző- és riasztószolgálat, mely

szolgálatok fontossága az előbb olvasottakból tisztán kiviláglik. Ez a két szolgálat az alapja egy hathatós légvédelemnek, illetve légoltalomnak.

A légvédelmi jelzőszolgálat értesíti a légvédelmi fegyvereket és légvédelmi parancsnokságokat a légi veszélyről, s az utóbbiak riasztják a közületeket és a lakosságot a készenlét-behelyezés végrehajtására. Ha a repülőgépek nagy repülési sebességét vesszük figyelembe, nyilvánvaló, hogy csak percek állanak rendelkezésre, hogy a jelzést, a veszélyeztetett körleteknek tudomására hozzuk. Így tehát egy igen feszesen megszervezett jelző- és riasztószolgálat biztosíthatja csak az eredményes légvédelmet és légoltalmat.

I.

A LÉGVÉDELMI JELZŐSZOLGÁLAT.

A légvédelmi jelzőszolgálat két részre oszlik: ú. m. a „honi“ és a „helyi“ légvédelmi jelzőszolgálatra.

A *honi* légvédelmi jelzőszolgálat az egész ország területét felölelő figyelőhálózat segítségével végzi a légvédelmi figyelmet és *országos szempontból* jelzi a légi veszélyt. Ezt a szolgálatot katonai szervezet látja el.

A *helyi* légvédelmi jelzőszolgálatot a honi légvédelmi jelzőhálózaton belül, egyes helységek körül felállított helyi légvédelmi figyelő őrsök látják el és elvileg csak *helyi érdekeket* szolgál.

A légvédelmi jelzőszolgálat mikénti végrehajtását az A-120. jelzésű „Honi légvédelmi jelzőutasítás“ írja elő.

A) A honi légvédelmi jelzőszolgálat.

A honi légvédelmi jelzőszervezet honi légvédelmi figyelő-őrsei meghatározott vonalak mentén vannak felállítva és észleleteiket távbeszélőn, vagy rádióan azonnal az előljáró honi légvédelmi kerületi parancsnokság „légvédelmi központjának“ jelentik.

Ahol több honi légvédelmi figyelőőrs távbeszélő áramköre egy távbeszélő központba fut és a légvédelmi központtal közvetlen távbeszélő összeköttetés nem lehetséges, ott „honi légvédelmi segédközpontokat“ létesítünk, amelyek azonban csak közvetítő szerepet játszanak.

A honi légvédelmi kerületi parancsnokság légvédelmi központja a hozzá befutó légvédelmi jelentéseket kiértékeli és kerületén belül, az érdekelteknek jelzi a „légi veszélyt“, illetve a „légi veszély elmúltát“ és szükség esetén elrendeli a „légvédelmi riadót“.

Az egyes légvédelmi kerületek összhangban dolgoznak egymással és az egységes irányítást az országon belül az Országos Légvédelmi Parancsnokság (OLP.) adja.

a) A honi légvédelmi figyelőőrs.

A honi légvédelmi figyelőőrs, amely 6–8 emberből áll, állandóan és folytonos figyeléssel észlel és felderít minden légi járművet és az eredményt (mikor, hány, milyen nemzetiségű, nagyságú repülőgép, mely irányban repül) késedelem nélkül jelenti.

b) A honi kerületi légvédelmi központ.

A „honi kerületi légvédelmi központ“ a honi légvédelmi figyelőőrsöktől befutott légvédelmi jelentéseket kiértékeli, azaz megállapítja, hogy a jelentések nem egyazon légi járműre vonatkoznak-e, továbbá hogy mely területek veszélyeztetnek általuk és milyen jelzést kell adni.

A jelzéseket a „honi kerületi légvédelmi központ“ az érdekeltektől „helyi légvédelmi“, illetve „légi kerületi parancsnokságoknak“ a következő elvek alapján adja:

A „légi veszély“ figyelmeztetést akkor, ha a légvédelmi

jelentések alapján a légi veszélyeztetettség valószínű és ha az azután esetleg elrendelő „légvédelmi riadó“ végrehajtásához egy bizonyos idő szükséges. Ezt a jelzést a légvédelmi alakulatok (légvédelmi repülő, légvédelmi tüzér, légvédelmi géppuskás alakulatok) parancsnokai és külön kijelölt helyiségek (nagyobb helyiségek és országos szempontból „érzékeny“ helyek, úgymint: közlekedési és ipari gócek) légvédelmi (légoltalmi) parancsnokai kapják.

A „légvédelmi riadó“ parancsot közvetlen és előrelátható veszélyeztetés esetén adja a külön kijelölt helyiségek légvédelmi (légoltalmi) parancsnokainak.

A „légi veszély elmúlt“ figyelmeztetést akkor, ha az ellenes légierő már eltávozott, vagy a veszélyeztetettség irányváltoztatás, vagy más ok folytán megszűnt.

Az ismertetett jelzések alapján végrehajtandó riasztást a II. fejezet tárgyalja.

c) A légvédelmi híradás.

A honi légvédelem csak abban az esetben működhetik eredményesen, a polgárság pedig csak az esetben veheti *idejekorán* használatba légoltalmi létesítményeit és eszközeit, ha a közeledő veszélyről idejekorán értesül. Ez csak az esetben lehetséges, ha a honi légvédelmi híradás megbízhatóan és gyorsan működik. Ez azt követeli, hogy a honi légvédelmi jelzőszolgálat szervei, a „honi légvédelmi készütség“ elrendelésétől kezdve annak megszűntéig — híradás céljaira — minden célszerű alkalmatosságot *elsődleges joggal* igénybe vehessenek. Így az állami és a magántávbeszélő hálózatot, rádiót stb. Ezek igénybevétele *előkészített terv* alapján történik.

Hírváltásra, vagy kizárólagos légvédelmi áramkörök állanak rendelkezésre, vagy pedig „légvédelem!“ figyelmeztetőre

felszabadítandó egyéb áramköröket veszünk igénybe. Ilyeneknél önműködően történnek a szükséges kapcsolások. Akár távbeszélőn, akár pedig rádióon közvetített légvédelmi jelentések egészen lerövidített fogalmazásban kerülnek leadásra, hogy azok másodpercek alatt érkezzenek rendeltetési helyükre.

B) A helyi légvédelmi jelzőszolgálat.

Vannak helységek, amelyek *kötelezettek* a helyi légvédelmi jelzőszervezet felállítására. Ily közületek légvédelmi jelzőszolgálatát is az illetékes országos szerv irányítja.

Többször rámutattam azonban már, hogy a légmentes minden irányú szervezésének elsősorban az *önvédelem* jegyében kell felépülnie. Ilyenformán tehát természetesen nemcsak hogy joga, hanem elsőrangú érdeke olyan helységeknek (közületeknek) is, amelyek egyébként erre törvény szerint kötelezve nem volnának, a saját céljukat szolgáló és saját hatáskörükben felállítandó helyi légvédelmi jelzőszolgálat megszervezése. — Ez a jelzőszervezet általában csak az illető helység érdekeit szolgálja, azonban — országos szempontból — kiegészítheti a honi légvédelmi jelzőszolgálatot is.

A helységek szükséges számú *helyi légvédelmi figyelőőrsőket* állítanak fel, hogy a „légvédelmi riadó“ végrehajtásához szükséges időt biztosítsák. A helyi légvédelmi figyelőőrsők ugyanúgy látják el szolgálatukat, mint a honi légvédelmi figyelőőrsők.

A légvédelmi jelentések a helység légvédelmi (légmentes) parancsnokság légvédelmi központjába futnak be, ahol kiértékeltetnek és ez alapján hajtják végre a riasztó szolgálatot.

II.

A LÉGVÉDELMI RIASZTÓSZOLGÁLAT.

A légvédelmi jelzőszolgálat adta jelzések alapján a szükséges parancsokat, intézkedéseket, a légvédelmi (légoltalmi) parancsnokok eljuttatják az érdekelt helyi szervezetekhez. Ezt nevezzük *légvédelmi riasztószolgálatnak*, melynek végrehajtására tulajdonképpen külön szervezet nem áll rendelkezésre.

A „riasztás“, épp úgy mint a „jelzés“ háromféle lehet:

1. A „légi veszély“ figyelmeztetést csak olyan helyi intézményeknek és légvédelmi szerveknek adunk, melyeknek légoltalmi felkészülése több időt vesz igénybe. Tehát a „légi veszély“ figyelmeztető *nem kerül általános kihirdetésre!*

A figyelmeztetendő intézmények lehetnek nagyobb és fontos gyárak, üzemek, közüzemek, fogházak, iskolák, hivatalok, stb. Figyelmeztetést kell ezenfelül adni a rendőrségnek, tűzoltóságnak és minden légoltalmi szervezetnek, úgy mint a légoltalmi körzet, alkörzet parancsnokoknak és a légoltalmi segélyosztagok parancsnokainak.

2. A „légvédelmi riadó“ parancsot a megfelelő riasztóeszközökkel *általánosan kihirdetjük*. Ez *mindenkinek* szó!

3. A „légi veszély elmúlt“ figyelmeztető adása légvédelmi riadó után ugyanolyan módon, azaz *általános kihirdetés* útján történik.

Ha a „légi veszély“ figyelmeztető adása után mult el a légi veszély anélkül, hogy légvédelmi riadó bekövetkezett volna (a közeledő repülők pl. irányt változtattak), ez esetben a „légi veszély elmúlt“ jelzést csak azoknak és oly módon adható, akik és ahogyan az előző jelzést megkapták.

Akár a „légi veszély“ figyelmeztető, akár pedig a „légvédelmi riadó!“ parancs nagy kihatással van a mindennapi életre és bénítja az egész életfolyamatot. Ezért riasztást lehetőleg csak akkor kell elrendelni, ha a légi támadás bekövetkezése előrelátható. Ezt azonban — sajnos — előre tudni nem lehet. Hiszen az ellenséges repülők fölöttünk elrepülhetnek anélkül, hogy támadnának. Vagy felénk repülnek és pár kilométerre a várostól elfordulhatnak és más irányt vehetnek! Így a helység légvédelmi (légoltalmi) parancsnoka akkor is fog riasztani, ha egy légitámadásnak még csak a valószínűsége áll fenn.

Számolni kell tehát azzal, hogy sokszor elrendelik majd a légvédelmi riadót anélkül, hogy egy légitámadás bekövetkezne. Inkább riasszuk azonban százszor hiába, semhogy egyszer is váratlanul érjen bennünket egy bombatámadás, amely mérhetetlen károkat okozhat úgy személyben, mint anyagban és nem utolsó sorban erkölcsi erőben. — Ezzel mindenkinek tisztában kell lenni! A riasztás nehéz feladat. Az arra hivatottak nagy felelősségük teljes tudatában a csak szükséges mérvben és időpontban fogják azt végezni.

A) A riasztó központ.

A riasztás végrehajtását a *riasztóközpontok* végzik. A helyi légvédelmi központ egyuttal riasztóközpont is.

A helyi légvédelmi központba futnak be a jelzések és a helyi légvédelmi figyelőőrsök jelentései, melyeknek alapján végzi a riasztást.

A riasztóközpont távbeszélő összeköttetésben áll mindazokkal az intézményekkel (gyárak, kórházak, tűzoltóság, rendőrség stb.), melyeknek esetenként a „légi veszély“ figyelmeztetőt kell adnia. Azonfelül innen lesz a riasztószerkezet (sziréna) működésbe hozva, illetve innen kapják a riasztóőrsök a riasztóparancsot.

B) A légvédelmi riasztóőrs.

A „légvédelmi riadó“ jelet minden embernek kell hallania. Ha az utcai élet, a műhelyek, stb. zaját figyelembe vesszük, nyilvánvaló, hogy egy nagyobb kiterjedésű helyiségben az *egy* helyről adott jelet nem lehet mindenhol hallani, így szükséges, hogy annyi riasztó készüléket alkalmazzunk és ottan, hogy mindenhol hallható legyen az adott jel. Az így a helység különböző pontján felállított riasztókészülékeket a „riasztóőrs“ kezeli.

A 3—4 emberből álló riasztóőrs lehetőleg távbeszélőn van a riasztóközponttal összekötve. A riasztóőrs a riasztó központtól vett parancs alapján működésbe hozza készülékét, de akkor is, ha más riasztóőrs jeleit hallja.

C) Légvédelmi riasztóeszközök.

A riasztóeszközök, melyek csak a „légvédelmi riadó“ és a „légi veszély elmúlt“ jel adására hivatottak, feltűnő hangú és messzire hallható hangszerkezetek.

A legmegfelelőbb riasztóeszköz a *sziréna*, mely rendszeren villamos meghajtású, de kézi meghajtású is lehet.

A szükséges mennyiségű riasztósziréna — rendszeren központosan — a riasztóközpontból lesz működésbe hozva, hogy egyszerre legyen mindenhol hallható a riadójel. Kézi meghajtású szirénákat távbeszélőparancsra, vagy a vezető riasztóőrse (a riasztóközpont riasztóőrse) adta jel hallására hozzák működésbe.

Kisebb helységek megelégedhetnek a *harangoknak* riasztóeszközkénti felhasználásával, vagy bármely más feltűnő hangú eszközzel.

D) Riasztójelek.

Az egész országra nézve a következő riasztójelek vannak megállapítva:

Szirénáknál:

„*Légyvédelmi riadó jel: egymást gyorsan követő sok rövid búgás.*

„*légi veszély elmúlt*“: *hosszú állandó búgás.*

Harangoknál:

„*Légyvédelmi riadó*“ *jel: harangok félreverése;*

„*légi veszély elmúlt*“: *rendes harangzúgás.*

Természetes, hogy olyan helységekben, ahol a riasztóeszköz a harang, az a „*légyvédelmi készség*“ alatt más alkalommal nem használható. Ugyiszintén tilos a légyvédelmi készség egész tartama alatt a gyári szirénák használata. (Budapestben már most békében tilos!)

Ahol fentiektől eltérőleg más riasztójelek alkalmaztatnak, külföldi ki lesz hirdetve! A riasztójeleket — saját érdekében — mindenki ismerje!

III.

A LÉGVÉDELMI RIASZTÁS
VÉGREHAJTÁSA.

A riasztójelek rendszeren csak oly későn *adhatók*, hogy a harci-készség éppenhogy még felvehető. Ezért a szükséges és előírt teendők, valamint óvórendszabályok gyorsan, percek alatt hajtandók végre. Nemcsak egyéni, de a köz érdeke is megköveteli, hogy mindenki a riasztójelre *azonnal*, tehát késedelem nélkül cselekedjék.

Báméskodni vagy a repülőt hallani, esetleg látni akarni veszélyes és szigorúan tilos!

A nagy magasságban repülő bombázók már 2—3 km-re a cél előtt ejtik le a bombákat. Így tehát jó látási viszonyok mellett sem láthatom meg a repülőgépet, amikor a bomba, a veszély már bűgva felém száguld!

Bár gyors cselekvés szükséges, ez mégis mindig higgadt és megfontolt legyen! Ész nélküli rohanás, kapkodás, kiabálás, vakrémület okozója lehet. Ez pedig mindig több kár okozója, mint a téllenség! Ezt mindig tartsuk szem előtt és igyekezzünk „begyulladt” embertársainkat is higgadságra bírni.

A) A „légi veszély“ figyelmeztetőre.

A légi támadás esetére szükséges harcásztség felvétele nagy üzemekben, intézményeknél sokszor igen körülményes és nehézkes. Ezért a lehetőség szerint több időt adunk felkészülésükre.

Azok a külön kijelölt, fontos, nagy üzemek stb., amelyek a „légi veszély!“ figyelmeztetőt kapják, rendszeren külön riasztószolgálatot szerveznek maguknak. Amikor az üzem vagy intézmény légoltalmi parancsnok hivatalában a „légi veszély“ jelzést veszi, ezt haladéktalanul továbbadja külön csengő-, vagy berregőszerkezetével az egyes fontos osztályok, munkahelyek, stb. vezetőinek, akik az előre megállapított terv szerint indítják meg a szükséges teendőket:

Ipartelepen pl. a lehetőséghez képest leállítják a gépeket, vagy egyéb intézkedéseket adnak a munka egészben, vagy részben való leállítására. A munkássereg néhány munkateremőr visszahagyásával az óvóhelyekre vonul, illetve egy részük — mint a légoltalmi segélyosztagokra beosztottak, — riadóhelyükön a légoltalmi segélymunkára felkészülnek. Minden munka azonban nem állítható le percekben belül. Sőt némelyik egyáltalában nem, egyrészt mert veszélyes lehet, vagy nagy károkat okozhatna a termelési folyamat félbeszakítása. (Pl. öntőgép, stb.)

Kórházakban a betegeknek az óvóhelyekre való szállítása is igen nehéz feladat, mely percek alatt nem oldható meg. Ugyszíntén a fogházak rabjainak levezetése az óvóhelyekre is igen körülményes. Kivánatos továbbá, hogy az iskolák is előre értesüljenek a veszélyről, hogy az ifjúság, — a haza reménye — idejében biztonságba helyezhető legyen.

Természetes, hogy mindazok a szervek, intézmények és

alakulatok, melyekre a légítámadás alatt és után munka vár, előre szerezenek tudomást a valószínű veszélyről. A rendőrségnek, tűzoltóságnak, a mentőknek elég munkájuk akad, hogy teljes felkészültséggel várhassák a légítámadást.

B) A „légvédelmi riadó“ jelre.

Mindazokat az óvórendszabályokat kell végrehajtani, melyek a többi, már békében előkészített védőberendezésekkel együtt végeredményben a légítámadásra történő felkészülést teljessé teszik.

A jelszó: „Mindenké a óvóhelyekre!“

Az elhagyott helyiségekben a villanyt, gázt, vizet, le kell zárni. tüzeket (kályhákban, petróleumlámpák, stb.) lehetőleg el kell oltani, ablakokat becsukni, ajtókat szintén, de ezeket nem szabad lezárni, hogy a tűzoltók, stb. szükség esetén akadály nélkül végezhesék teendőiket.

A munka mindenhol leáll: üzemekben, hivatalokban, üzletekben egyaránt. Az iskolákban, színházakban, mozikban pedig beszüntetik az előadásokat, az utcán megáll a forgalom. Mindenhol jól átgondolt, előre lefektetett és kipróbált terv szerint kell cselekedni! Nyilvános, közönség által látogatott helyeken, a légvédelmi riadóra követendő magatartást könnyen olvashatóan kell állandóan kifüggeszteni, az óvóhelyre vezető utat pedig feltűnően meg kell jelölni.

A következőkben néhány jellegzetes példát említek, mert minden egyes helyen más és más lehet a célirányos és megfelelő magatartás, amelyet a helyzethez mérten ki kell kísérletezni.

Színházban, moziban, a „légvédelmi riadó“-jelre beszüntetik az előadást. A közönséget higgadt magatartásra figyelmeztetik. Mindenki a jegyén olvashatja, hogy melyik óvóhelyre kell sietnie. Az odavezető útirány feltűnő nyílakkal (szín, betű) meg van jelölve. A jegyszedők és egyéb alkalmazottak — rendőri hatalommal felruházva (segédrendőri minőségben), — irányítják a közönséget és ügyelnek a rendre. A ruhatárakba elhelyezett ruhadarabokat átvenni, vagy a színházat elhagyni nem szabad.

A nézőteret, mint utolsók, az alkalmazottak hagyják el és a világítást csak akkor szabad ott beszüntetni.

Hasonlóan kell eljárni vendéglőkben, kávéházakban, mulatókban, egyéb szórakozóhelyeken, stb.

Üzletekben, vagy áruházakban a személyzet egy része a vevőközönség irányítását és vezetését végzi, míg a másik része az üzlettulajdon biztonságára ügyel.

Hivatalokban az ügyfelek az alkalmazottakkal együtt távoznak az óvóhelyekre. Termenként egy-egy kijelölt alkalmazott hagyja el mint utolsó a helyiséget.

Emeletenként, vagy folyosórészenként egy ör marad vizsgálja, hogy avatatlanokat elzavarjon és kárfigyelést végezzen.

Minden egyes nyilvános, tehát közönség által látogatott helyre vonatkozik, hogy a közönségnek az utcára tódulását mindenképen meg kell akadályozni. A segédrendőrök, akik feltűnő és egységes jelvényvel vannak ellátva, a legnagyobb szigorral járnak el, hogy a vakrémületet már csirájában is el-

fojtsák. Az ellenszegülőket a rendőrbíróság — gyorsított eljárással — a legszigorúbban megbünteti.

Segédrendőri hatalommal csak nagyszámú tömeget felvevő, vagy nagykiterjedésű nyilvános helyiségek egyes alkalmazottait ruházza fel a helyi légoltalmi vezetőséggel.

Ahol óvóhely még nem volna, ott a közönség az éppen elfoglalt helyén marad és lehetőleg az épület főfalai mellé húzódják. Ezt a légvédelmi riadójelre ki kell hirdetni és minden menekülést, tolakodást meg kell akadályozni.

A lakóházakban követendő magatartásra a 8. füzet tér ki részletesen.

Az *utcán* minden járókelő nyugodtan, nem szaladva, mindamelletts gyorsan, a légközelebbi — feltűnően megjelölt — nyilvános óvóhelyre igyekszik. Ha nem volna elegendő óvóhely, ez esetben a járókelők kapualjakba húzódnak, anélkül azonban, hogy ott a szabad közlekedést akadályozzák. Erre a ház légvédelmi parancsnoka ügyel.

Járművek azonnal a járda szélére állnak. A lovakat megkötik fákhöz, oszlopokhoz, majd a személyek az óvóhelyekre sietnek. A villamosok leállnak s az utazó közönség az óvóhelyre siet. *A forgalomnak pillanatok alatt kell leállnia.* Azt, hogy akár gyalogjárók, kerékpárosok, vagy járművek otthonukba igyekezzenek, a rendőrség minden áron megakadályozza! Kivételt képeznek azok a személyek, akik légoltalmi szolgálatot teljesítenek és szolgálati helyüket el kell foglalniok. Ezek szolgálati jelvényüket — láthatóan — vegyék fel. Ily személyek járművei az út közepét szabadon hagyva, sietnek szolgálati helyükre. *Légítámadáskor az utcán csak a rendőrség, vagy légoltalmi segélyosztatok tartózkodhatnak.*

C) A „Légi veszély elmúlt” jelre.

Ujra megindul a rendes életfolyamat.

Ha bombatámadás történt, valószínű, hogy bizonyos mértékben korlátozódik a forgalom, hiszen itt-ott összedült egy ház, a bomba felszakította az úttestet, amott pedig nagyobb tűz pusztít! Egy más helyen sárga zászlócskával határolt területet látunk (gáz!) Légitámadás után a legfontosabb, hogy mielőbb a rendes kerékvágásba jusson a mindennapi élet.

Az óvóhelyről kijövet, menjen tehát az ember a saját dolga után és ne tóduljon a katasztrófák színhelyére, ámulva-bámulva és zavarva a légmentesített segélyosztatok munkáját.

Óvakodjunk a rémhírterjesztéstől! Az okozott károkat naggyítani, a borzalmakat túlzottan továbbmesélni veszélyes és káros! Higgadtan szemlélni a helyzetet. Ha mindenki már békében megtette a szükséges óvintézkedéseket, ez esetben az okozható kár nem lesz olyan túl nagy.

A háború komoly dolog, mely veszteségeket és áldozatokat követel. Ezeket azonban méltóan kell elviselni! A Nemzet, a Haza érdekében!

Lég- és harcgázvédelmi

egészségügyi mentőfelszerelések

Gázsebcsomagok Járőr és gázorvosi táskák

Óvóhelyi, háztartási, tűzoltói és egyéb üzemi mentőládák hivatalos előírás szerint és kivitelben. Kötszerek utánpótlás. Hordágyak stb.

Kérjen árajánlatot!

MONE Orvosi Műszerüzem és Kórházberendező rt

Budapest Üllői-ut 1 Debrecen Ferenc József ut 41

Telefon: 186-396.

Telefon: 10-26.

Lég- és gázvédelem

összes eszközei és
berendezései:

„IGÉVÉ”

ipari- és gázvédőeszközök Kft.-nál

Budapest, V. Zrínyi-utca 7.

Telefon: 182-017 és 180-443

Az Auergesellschaft Ber-
lin egyedárusítója.

A „Mercur” műsz. és
vegyipari rt. lerakata.

**Kérjen képes
prospektust!**

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84709950

Gáz- és
szilánkbiztos
acélajtók

Óvóhelyberendezések

Kollerich Pál és Fiai Rt.

**Budapest, IV.,
Ferenc József-rakpart 21.**

DR

„DRÄGER“ oxygénés önmentők

„DRÄGER“ GÁZÁLARCOK mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek

„DRÄGER“ óvóhely-légtisztítók

„DRÄGER“ gázvédő ruhák hólyaghuzó-gázok ellen

„DRÄGER“ oxygénés belélegző-készülékek

„DRÄGER“-S CHRÖTER“- féle gázképlő készülékek

„DRÄGER“ fertőtlenítő készülékek gázálarcokhoz és oxygénés önmentőkhöz

Klór-mész-szóró targoncák

Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és ablakok

Gyártja:

Vadásztöltény-, gyutacs- és fém-

árugyár Rt.

gázvédelmi osztálya

Budapest, V., Mérleg-utca 3. sz.

Telefon: 18-38-20.